

05.08.2007– 07.05.2011

ENGELLİLER KONFEDERASYONU ÇALIŞMA RAPORU

05.08.2007– 07.05.2011

SUNUS

Fiili kuruluşunu 2006 yılı Eylül ayında büyük bir basın toplantısıyla duyuran Engelliler Konfederasyonunun resmi kuruluşu 9.02.2007 tarihinde gerçekleşti. İlk olağan Genel Kurul toplantısını 5 Ağustos 2007 tarihinde yapan Konfederasyon, geçen 3 yılı aşkın süre içerisinde önemli faaliyetler gösterdi, deneyimler kazandı; dostu düşmana kendini kabul ettirdi. Bugün artık kamuoyunca tanınan ve Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ile eşit hale gelmiş, hatta bazı alanlarda onu aşmış bulunan bir Konfederasyonumuz var. Henüz yasalardaki Türkiye Sakatlar Konfederasyonu tekeli kırılmamış olsa bile 4 Şubat 2010 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı ile bu doğrultuda önemli bir kapi açılmıştır. önümüzdeki 1-2 yıl içerisinde bütün yasa ve yönetmeliklerdeki tekeli ve kayırcı düzenlemelerin temizleneceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Engelliler Konfederasyonunun kuruluşunu ve kendi rüstünü ispatlama çabasını neden bu denli önemsiyoruz?

Bilindiği gibi 1986 yılında o günkü Dernekler Kanununa göre tekel biçiminde kurulan Türkiye Sakatlar Konfederasyonu, engelliler adına siyaset kurumu ve hükümetler üzerinde baskı gücü oluşturma işlevini hakkiyla yerine getiremedi. Engelli kitesini örgütleyip mücadeleye seferber edemedi. Uzun yıllar (yaklaşık 13-14 yıl) Türkiye Sakatlar Konfederasyonu Faruk öztimur'un kendisini parlatma ve yükseltme amacının basit bir aracı rolünü oynadı. Dahası gerçek engelli hakları mücadelesinin önünü tıkayan bir tampon oldu. örgüt içi demokrasiden en ufak bir eser bulunmadığından Konfederasyonun demokratikleştirilmesi için yürütülen mücadeleler sonuç vermedi. Bu çeşit girişimler her seferinde Faruk öztimur'un mafyatik yöntemleri ve entrikalarıyla bastırıldı. Engelli hakları mücadelesinin önünü açmak için 5253 Sayılı yeni Dernekler Kanununun yarattığı olanaklardan yararlanarak yeni bir konfederasyonun kurulması zorunlu oldu. Bu öyle bir konfederasyon olmalıydı ki Türkiye Sakatlar Konfederasyonunun zaaflarından hiçbirini tasimamalı; olabildiğine demokratik, katılımcı, mücadeleci ve etkin olmalıydı.

Bu amaçla kolları sıvayan görme, zihinsel ve bedensel engellilerin önder kadroları, daha önce var olan Türkiye Körler Federasyonunun yanı sıra Zihinsel Engelliler ve Fiziksel Engelliler Federasyonlarını da kurarak gerekli prosedürleri tamamlayıp 22 Eylül 2006 tarihinde, Ankara Valiliği önünde yapılan kitlesel bir basın toplantısıyla Engelliler Konfederasyonunun kuruluşunu ilan ettiler. Ancak bazı bürokratik işlemler nedeniyle Konfederasyonunun resmi kuruluşu 9 Şubat 2007 olarak kabul edildi. Daha sonraki

süreçte İşitme Engelliler Federasyonunun kurulması ve Konfederasyonumuza katılması ile birlikte bileşen sayısı 4'e ulaştı.

4 yıllık bir süre bir örgütün yaşamı için uzun sayılamaz ama o örgütün niteliği ve gelecekte kazanacağı konum hakkında önemli ipuçları verebilir. Bu çerçevede 4 yıllık dönemin genel bir değerlendirmesini yaparsak şunları söyleyebiliriz.

Her şeyden önce engellilerin örgütlenmesinde İşitme Engelliler Federasyonunun da katılımıyla 4 bileşenli sağlam bir zemin olusturulmuştur. Şimdi görev Konfederasyonumuza bağlı federasyon sayısını ve engel çeşidini artırmak, bu federasyonlara bağlı derneklerin üyelerinin çoğalmasını sağlamaktır.

İkinci olarak, gerek tüzüğü ile gerekse pratiği ile örgüt içi demokrasinin işlediği, hiç kimsenin parlatılıp, pohpohlanmadığı, her engel grubunun sırasıyla başkanlık görevini üstlendiği ve böylece koltuğa yapışmış despotçukların yer almadığı bir örgüt yaratılmıştır. Şimdi görev örgüt içi demokrasiyi ve katılımcılığı güçlendirmek ve derinleştirmektir.

üçüncü olarak 2005 yılından sonra üzerine ölü toprağı ekilen engelli kitesini hareketlendiren, yeniden haklar uğruna mücadelede kendi varlığını ve gücünü kanıtlamaya başlayan, bu mücadelesinden başarılı sonuçlar alan bir konfederasyon meydana getirilmiştir. Şimdi görev mücadeleyi daha geniş engelli kitlelerine yaymak, daha etkin bir baskı gücü oluşturmak için güçleri birleştirmektir.

Dördüncü ve son olarak faaliyet raporlarımızla, çeşitli konulardaki yazışmalarımız ve görüş açıklamalarımızla bir konfederasyon edebiyatı ve engellilerle ilgili hemen her konuda net ve sistematize düşünceler oluşmaya başlamıştır. Şimdi görev süreli bir yayın organı çıkararak ve telif ve tercüme çeşitli yapıtlar yayınlayarak bu edebiyatın içeriğini daha da güçlendirmek ve katılımcı tartışmalarla her alana ilişkin görüşlerimizi netleştirmek ve kamuoyuna ilan etmektir.

Bu saptamaların ışığında olağan genel kuruldan bugüne kadarki sürece biraz daha yakından bakabiliriz.

İÇ İŞLEYİŞ VE ÇALIŞMA DÜZENİ

5 Ağustos 2007 tarihinde seçilen yönetim kurulumuz 16 Ağustos 2007 tarihinde genel kuruldan başkan olarak seçilen Turhan İçli başkanlığında toplanarak, toplantıların zorunluluk olmadıkça herkesin katılımına açık yapılmasına, yönetim kurulunun çiftli ayların son cumartesi günü toplanmasına; Genel Sekreterliğe Fatma Oytun'un, Mali Sekreterliğe Mustafa Karatay'ın, örgütlenmeden Sorumlu Başkan Yardımcılığına Mustafa Özsaygı'nın, Uluslar Arası İlişkilerden Sorumlu Başkan Yardımcılığına Ahmet Cantür'ün, Hukuk İşlerinden Sorumlu Başkan Yardımcılığına Süha Sağlam'ın, Basın Yayın ve Halkla İlişkilerden Sorumlu Başkan Yardımcılığına Hasan Anuk'un getirilmesine karar vermiştir.

Bu kararlar çerçevesinde yönetim kurulumuzun bütün toplantıları herkesin katılımına açık olarak yapılmış; yönetim kurulumuz bugüne kadar ortalama iki ayda bir olmak üzere 23 kez toplanmıştır.

Yürütme Kurulumuz kararlaştırdığı gibi toplantılarını ayda bir gerçekleştirememiş; fırsat buldukça toplamda birkaç kez olmak üzere istisari mahiyette toplanmıştır. Bu durum işlerin paylaşılmasında ve yürütülmesinde önemli zaafaların meydana gelmesine yol açmış; çalışmalar genellikle Konfederasyon Başkanı üzerinden ve onun aracılığıyla sürdürülmüştür. Bu, yapılan iş bölümüne uygun kolektif bir çalışma yürütülemediği anlamına gelmektedir.

İlerde daha ayrıntılı olarak söz edeceğimiz gibi Konfederasyonumuz bütün çabalarına rağmen kalıcı bir çalışma mekânı edinememiş; ikametgâh olarak Türkiye Körler Federasyonunun bir odasını kullanırken sekreteryaya hizmetleri olarak Altınokta Körlere Hizmet Vakfı olanaklarından yararlanmış. Eğitim Kültür Merkezi sekreterliğinin ve muhasebe biriminin titiz çalışmaları sayesinde kayıtlar zamanında tutulmuş; beyanlar zamanında verilmiştir.

Birkaç girişim sonuçsuz kalınca yönetim kurulumuz para kazanmaya ayrılacak enerjinin faaliyetleri artırmaya ayrılmasına karar vermiş bu nedenle mekân kullanma, personel çalıştırma ve diğer giderlere katlanmak yerine bu giderleri üye federasyon ve derneklerle paylaşmayı daha uygun bulmuştur. İlerde de görüleceği gibi Konfederasyonu bütçesi ile yapılan işler ve bu işlerin gerektirdiği giderler arasında büyük bir uçurum bulunmaktadır. Böylece çok küçük paralarla, kolektif emeğin ve dayanışmanın harekete geçirilmesi halinde büyük işlerin yapılabileceği kanıtlanmış olmaktadır.

Bilindiği gibi tüzüğümüze göre yönetim kurulu genel kuruldan seçilen bir başkan ile genel kurula katılma hakkında sahip her federasyonu temsilen seçilecek 4'er üyeden oluşmaktadır. Konfederasyonumuzun kuruluşunda 3 federasyon bulunduğundan yönetim kurulu toplamı 13 kişidir. Türkiye Sakatlar Derneği ve Anadolu Sakatlar Derneği belirli bir kararsızlık ve her iki konfederasyona üyelik sürecinden sonra diğer konfederasyona bağlı federasyonları tercih ettiklerinden konfederasyonumuza bağlı fiziksel engelliler federasyonunu kapatarak diğer Konfederasyona geçmişler; bu yüzden bazı istikrarsızlıklar yaşanmıştır. Ayrıca bazı derneklerimiz bağlı federasyonların üyeliklerini kaybettikleri için onların yönetim kurullundaki temsilcileri zorunlu olarak ayrılmışlar; bu da bir istikrarsızlık kaynağı olmuş; üçbuçuk yıla yaklaşılan bu süre içerisinde düsmeler ve istifalarla birlikte 6 kişi yönetim kurulundan ayrılmak durumunda kalmış; onların yerine yedekleri çağrılmış; yedekten gelen bazı yönetim kurulu üyeleri de ayrıldığından diğer yedeklerin çağrılması yoluna gidilmiştir. Ancak Genel Kurulda seçilen yönetim kurulunun 7 üyesi hiç değişmemiş; bugüne kadar sürdürülen çalışmaların gerçekleştirilmesinde ve Konfederasyonun ayakta tutulmasında bu 7 kişi belirleyici rol oynamıştır. Bütün yedeklerin tükenmesinden sora bugün yönetim kurulumuz çalışmalarını 9 kişi ile sürdürmektedir.

İL DERNEKLER MÜDÜRLÜĞÜNÜN TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ İSTEMİ VE SONRAKİ SÜREÇ

Bilindiği gibi ilk olağan genel kurulumuzda tüzük değişikliği de yapılmış ve tüzüğümüzün 15. ve 16. maddeleri değiştirilerek federasyonlar arası dönüşümlü başkanlık sistemine geçilmiştir. Ancak

tüzüğümüz yeni şekli ile II Dernekler Müdürlüğüne onaylanmamış; II Dernekler Müdürlüğü Konfederasyonumuza 13 Eylül 2007 tarih 8509 sayılı yazıyla tüzüğün 15. ve 16. maddelerinde yapılan değişikliklerin Medine Kanuna aykiri olduğunu bildirerek 30 gün içerisinde düzeltilmesini istemistir. Yönetim Kurulumuz II Dernekler Müdürlüğüne görüşüne katılmamış; söz konusu yazının iptali için Ankara 7. Idare Mahkemesinde dava açmıştır. Dava, II Dernekler Müdürlüğüne uyarı yazısının tek basına hüküm ve sonuç doğan icrai nitelikte bir işlem olmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir. Tarafımızdan bu görüşe katılmadığından hukuksal süreç sürdürülmemistir. Idare Mahkemesi kararında da belirttiği gibi II Dernekler Müdürlüğüne verdiği süre içerisinde gerekli düzeltmeleri yapmamamız halinde söz konusu müdürlük asliye hukuk mahkemesinde Konfederasyonun feshi için dava açacak; bizim haklı olduğumuza ilişkin savlarımız orada ortaya konacaktır.

Idare Mahkemesi kararı karşısında tüzük değişikliklerimiz henüz onaylanmamış olup genel kurulumuzun istemesi halinde yeniden bir değerlendirme yapılabilir. Tüzük değişiklikleri ya aynen kabul edilebilir ya da düzeltme istemlerine uyulabilir.

ÖNEMLİ ETKİNLİKLERİMİZ:

Yönetim Kurulumuz 3 yılı aşkın bir süreden beri pek çok etkinlik yapmıştır. Bu etkinliklerin tamamını raporlastırmamız son derece kapsamlı bir belgenin ortaya çıkmasına yol açacağı gibi esas çalışmaların ayrıntılarının içerisinde bogulmasına da neden olacaktır. Bu nedenle raporumuzda önemli bulduğumuz etkinliklere yer vermeyi uygun buluyoruz.

1- KURULUŞ SÜRECİNDEKİ SORUNLAR:

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Konfederasyonumuz Türkiye Körler Federasyonu, Fiziksel Engelliler Federasyonu ve Zihinsel Engelliler Federasyonunun kurucu üye olarak katılmalarıyla vücut bulmuştur. Fiziksel Engelliler Federasyonunu meydana getiren derneklerden Türkiye Sakatlar Derneği ve Anadolu Sakatlar Derneği o tarihte aynı zamanda Türkiye Sakatlar Konfederasyonuna bağlı Ortopedik Özürlüler Federasyonunun da üyesidirler. Üstelik Türkiye Sakatlar Derneği Başkanı Sükrü Poyraz Konfederasyonumuzun kurucu başkanıdır. Bu durum Konfederasyonumuz içerisinde rahatsızlıklar yaratmış; her iki derneğin hangi federasyonda kalacağına ilişkin tercihlerini yapmaları istenmiştir. Bütün ısrarlara rağmen bu iki dernek her iki konfederasyona bağlı federasyonlarda üye olmayı sürdürmüştür. Böylece 5 Ağustos 2007 tarihinde yapılan ilk Olağan Genel Kurula gelinmiştir.

Genel Kuruldan seçilen yeni yönetim kurulu konuyu gündemine almış ve çözümü için birtakım girişimlerde bulunmaya karar vermiştir. Bu bağlamda 5 Ocak 2008 tarihinde Fiziksel Engelliler Federasyonu Yönetim Kurulu ile görüşmek üzere Başkan Turhan İçli, Başkan Yrd. Suha Sağlam, Yönetim Kurulu üyeleri Nedim Kiliç ve Hasan Tatar'dan oluşan bir heyet İstanbul'a gitmişler ve Fiziksel Engelliler Federasyonu Yönetim Kurulu ile bir toplantı gerçekleştirmişlerdir. Toplantıya Fiziksel Engelliler Federasyonu Yönetim Kurulu üyesi 6 kişinin yanı sıra Türkiye Sakatlar Derneği Genel Başkanı ve TSD Yönetim Kurulu üyesi 4 kişi daha katılmıştır. Heyetimizle birlikte 15 kişi ile yapılan ve yaklaşık 4 saat süren toplantıda 2 Konfederasyona bağlı 2 ayrı Federasyona aynı anda üye olan Türkiye Sakatlar Derneği ve Anadolu Sakatlar Derneğinin durumu görüşülmüş; iki Federasyonda

birden üye olmanın ciddi sorunlar yarattığı ve etik olmadığı üzerinde durulmuş; sonuç olarak üyeliğin tek federasyona indirilmesi konusunda fikir birliğine ulaşılmış; bu fikir oylanarak içlerinde Türkiye Sakatlar Derneği Başkanı Sayın Sükrü Boyraz ile Anadolu Sakatlar Derneği Genel Başkanı Sayın Osman Kiliç'in de bulunduğu katılımcıların oy birliğiyle kabul edilmiştir. Sürecin sonlandırılması için 2008 yılı Şubat ayı sonuna kadar süre verilmiştir.

Ancak her iki dernek 2008 yılı Şubatına kadar da bu karara uymamışlar, sürüncemeli tutumlarını sürdürmüşlerdir. Bu arada 2008 yılının 12. ayında Merkezi İstanbul'da bulunan ve yeni kurulmuş olan İsteme Engelliler Federasyonu Konfederasyonumuza üye olmuş bağlı federasyon sayısı 4'e çıkmıştır. 2009 yılı Haziran ayında toplanan Fiziksel Engelliler Federasyonu Genel Kurulu, Fiziksel Engelliler Federasyonunun feshine karar vermiş; bu federasyona bağlı Türkiye Sakatlar Derneği dışındaki bazı dernekler Birleşik Sakatlar Federasyonunun kurmuşlardır. Birleşik Sakatlar Federasyonu 2010 yılının Şubat ayında Konfederasyonumuza üye olmuştur. İsteme Engelliler Federasyonu ve Birleşik Sakatlar Federasyonu Konfederasyonumuza ilk olağan genel kuruldan sonra üye olduklarından yönetim kurulunda temsil edilememişlerdir.

2- ÖZÜRLÜLER ŞURASI ÇALIŞMALARI

1- ÜÇÜNCÜ ÖZÜRLÜLER ŞURASI ÇALIŞMALARI

Özürlüler Şurası 19-23 Kasım tarihleri arasında İstanbul Dedeman Otelde gerçekleştirilmiştir. Şuraya diğer katılımcıların yanı sıra Konfederasyonumuzdan Konfederasyon başkanı ve bağlı Federasyonların başkanları ile Türkiye Görme Engelliler Derneğinden gündüzlü 2 ve yatılı 1 olmak üzere 3 kişi, Altınokta Körler Derneğinden yatılı 1 kişi çağrılmıştır. Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan da doğal delegeler dışında aynı temsil ölçütlerine göre çağrı yapılmıştır.

Bakım Hizmetleri konulu Şurada 4 alt komisyon oluşturulmuş; bu komisyonlar ilk üç gün kendi içlerinde toplanarak raporlarını hazırlamışlar, son iki gün içerisinde ise tüm komisyonların katıldığı Şura Genel Kurulu gerçekleştirilmiştir. Şuranın dört komisyonu şunlardır; Bakım Hizmet Türleri, Eğitici ve Bakım Personelinin Eğitimi, Bakım ve Rehabilitasyon Edici Destek Teknolojileri, Bakım Güvence Sistemleri ve Finansmanı. Bu komisyonlara dengeli olarak dağıtılmış olan Konfederasyon temsilcileri komisyon çalışmalarına etkin olarak katılmışlar ve giderek buldukları komisyonlarda inisiyatifleri ele almışlardır. Komisyon çalışmalarının ilerleyen safhalarında belirli konularda taraflar oluşmaya başlamış; özel sektör, SHÇEK, İş Veren Sendikaları ve başta Türkiye Sakatlar Konfederasyonu olmak üzere bazı sivil toplum örgütleri özel bakım evlerinin desteklenmesi ve mali olarak özendirilmesi yönünde önerileri kabul ettirmeye çalışmışlar; bunların karşısında yer alan başta Konfederasyonumuz olmak üzere bazı akademisyenler ve bürokratların desteklediği bir grup, bakım hizmetlerinin devletin asli görevi olduğunu bu yüzden özel sektörün desteklenmesinden ziyade SHÇEK'in hizmetlerinin nicelik ve nitelik olarak geliştirilmesinin daha doğru olacağını savunmuşlardır. Öte yandan aralarında SHÇEK Genel Müdürünün de bulunduğu bazı kişiler bakım ile ilgili çeşitli kurullarda diğer uzmanların yanı sıra ilahiyatçıların da yer alması için çaba göstermiştir. Konfederasyonumuzun etkin mücadelesi sayesinde bu gibi öneriler Genel Kurulda reddedilmiştir.

öte yandan Suranın açılış töreninde alandaki konfederasyonlara söz verilmemiş olması, konfederasyonumuzu harekete geçirmiş; bu tutumu eleştiri amacıyla bir basın toplantısı yapılması için Türkiye Sakatlar Konfederasyonu'na öneride bulunulmuş; ancak, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu Yöneticileri bu öneriyi "Sık olmaz, Bakan böyle şeylerden hoşlanmaz" gerekçesiyle reddetmişlerdir. Açılış töreninin bitiminde tarafımızdan Federasyon Başkanlarımızın da yer aldığı bir basın toplantısı gerçekleştirilmiştir; Sura Yönetiminin konfederasyonları dikkate almayan tutumu eleştirilmiştir. Basın açıklaması birinci sayfadan Cumhuriyet ve Tercüman gibi gazetelerde ve NTV gibi etkin kanallarda yer almıştır.

Yukarıdaki etkinlikler çerçevesinde Konfederasyonumuzun hem tanınırlığı hem de itibarı artmıştır.

2- DÖRDÜNCÜ ÖZÜRLÜLER ŞURASI ÇALIŞMALARI

4. özürllüer Surasi Engellilerin Istihdami gündemiyle 16-17-18 Kasim 2009 günlerinde Bilkent Otelde gerçekleştirilmiştir. Suraya Konfederasyonumuzdan 8 temsilci katılmıştır. özürllüer Idaresi Baskani Sayin Abdullah Güven ile yapılan görüşmeler sonucunda suranın açılışında her iki konfederasyon başkanının protokol konuşması yapması hususunda anlaşma sağlanmış; sura dokümanlarına ve davetiyelerde bu husus belirtilmiştir.

Ancak 16 Kasım sabahı katılmak üzere suraya gidildiğinde Sayin Abdullah Güven Sayin Basbakanın suraya katılması nedeniyle zaman sorunu olduğundan konfederasyon başkanlarının konuşmalarının iptal edilmesinin istendiğini söylemiştir. Konfederasyonumuzun Baskanı böyle bir uygulamayı doğru bulmadığını belirterek konuşma hakkı konusunda ısrarlı olduklarını ifade etmiştir. Ne var ki açış konuşmaları sırasında Sayin Abdullah Güven ve Sayin Selma Aliye Kavaf'in konuşmalarından sonra Sayin Basbakanın konuşmasına geçilmiş ve protokol konuşmaları tamamlanmıştır. Bunun üzerine Konfederasyon Baskanı durumu basınla paylaşmak istemiş ancak Basbakan korumaları basın açıklamasını engellemek için Konfederasyon Başkanının ağzını kapatarak karga tulumba götürmek istemişler durum suradaki konfederasyon temsilcileri tarafından protesto edilmiştir. Bir süre otelin arkasında korumaların kusatması altında alı konulan Konfederasyon Baskanı, Basbakan gittikten sonra bir basın toplantısı yaparak bu çirkin uygulama karşısında surada kalamayacaklarını bildirmiş ve konfederasyon temsilcileri toplu olarak surayı terk etmişlerdir. Bu olay ulusal medyada geniş olarak yer bulmuş, çeşitli televizyonlarda Konfederasyon Baskanıyla röportajlar yapılmıştır. Kamuoyunda büyük bir tepki oluşmuş; telefon eden yüzlerce vatandaş, dernek, vakıf ve siyasi parti yöneticisi olaydan dolayı üzüntülerini ifade etmişlerdir.

Yönetim Kurulumuzca söz hakkının gasp edilmesine yol açan özürölüler İdaresi Baskani Sayin Abdullah Güven hakkında suç duyurusunda bulunulmuş ve özürölüler idaresi önünde kitlesel bir basın toplantısı yapılmıştır. Suç duyurusu, olayda Sayin Abdullah Güven'in rolü kanıtlanamadığı için takipsizlikle sonuçlanırken, Abdullah Güven'in görevden alınması talebi gecikmeli de olsa yerine getirilerek özürölüler İdaresi Başkanlığı görevinden alınarak Basbakanlık Müsavirliğine atanmıştır.

4. özürölüler Surasi süreci içerisinde Konfederasyon Başkanına yapılan saldırının etkileri hissedilmiş; Konfederasyon temsilcilerimizin bulunmadığı suranın son derece verimsiz geçtiği suraya katılan çeşitli kişiler tarafından ifade edilmiştir.

3- 10-16 MAYIS SAKATLAR HAFTASI VE 3 ARALIK DÜNYA ENGELLİLER GÜNÜ ETKİNLİKLERİ

2007 yılının 3 Aralığında Konfederasyonumuz tarafından Anitkabir'den Basbakanlığa bir yürüyüş yapılmak istenmiş ise de Türkiye Sakatlar Derneğinin hava koşulları gerekçesiyle karşı çıkmasından dolayı bu eylemden vazgeçilmiş; Devlet Bakanı Sayin Nimet çubukçu'nun başkanlığında Anitkabire çelenk koyma etkinliğine katılmış; daha sonra 50 kişilik bir heyetle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayin Köksal Toptan ziyaret edilmiştir. Aynı günün aksami sayin Basbakanın vermiş olduğu bir yemekte hazır bulunulmuştur.

9 Mayıs 2008 günü Anitkabirden Basbakanlığa büyük bir yürüyüş gerçekleştirilmiştir. Bu yürüyüşe Türkiye Körler Federasyonu, Zihinsel Engelliler Federasyonu ve Fiziksel Engelliler Federasyonu'na bağlı derneklerden çok sayıda üye katılmış; destek amacı ile gelen Türk KAMUSEN, KESK, TTB gibi kuruluş temsilcilerinin katılımıyla yürüyüşçü sayısı bine yaklaşmıştır. Taleplerimizi içeren pek çok döviz ve pankartın taşındığı yürüyüş yaklaşık 2 saat sürdükten sonra Güven Park ta bir basın açıklaması ile birlikte sona ermiştir. Basın açıklamasında daha önce yönetim kurulu üyeleri ile tartışılarak saptanan talepler dile getirilmiştir.

Yürüyüş çeşitli televizyon kanallarında ve gazetelerde geniş olarak yer almış, engelli kitleri içinde olumlu bir hava yaratmıştır.

Yine aynı hafta kapsamında özürölülerden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Nimet ÇUBUKÇU' nun başkanlığında iki konfederasyon ve onlara bağılı federasyonların, spor federasyonlarının başkan ve üyelerinden oluşan 25-30 kişilik bir heyetle 12 Mayıs günü Basbakan ile 14 Mayıs günü ise TBMM Başkanı ve Cumhurbaşkanı ile görüşmeler yapılmıştır.

Sayın Basbakan ile yaptığımız görüşme yaklaşık bir buçuk saat sürmüs; basın toplantısında dile getirdiğimiz tüm talepler müzakere edilmiş ve Basbakan taleplerin yerine getirileceğı konusunda taahhütte bulunmuştur.

TBMM Başkanı ve Cumhurbaşkanı ile yapılan görüşmelerde de benzer konular dile getirilmiştir. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah ÜL ziyaretin sonunda yürüyüşümüzü izlediğini ve takdir ettiğini ifade etmiştir.

Bu görüşmelerin tamamında Engelliler Konfederasyonu Temsilcileri etkin rol üstlenmişler ve müzakerelerin içeriğini belirlemişlerdir.

Aynı yılın 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde Sakarya'da kitlesel bir basın toplantısı düzenlenerek taleplerimiz kamuoyuna duyurulmuştur. Daha sonra 300 dolayındaki engelli kitlesi Türkiye Büyük Millet Meclisine bir yürüyüş gerçekleştirmiş, burada sırasıyla CHP, MHP ve Ak Parti Grupları ziyaret edilerek konuşmalar yapılmıştır. Bu 3 partinin grup başkanvekilleri konuşmalarımıza karşılık konuşmalar yapmışlardır. Aynı gün 50 kişilik bir heyet ile Basbakan ve Cumhurbaşkanı da ziyaret edilmiş; özellikle Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesinin ek ihtiyari protokolle birlikte onaylanması talep edilmiştir.

2009 yılının Sakatlar Haftası etkinlikleri çerçevesinde 11 Mayıs günü özürölülerden Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Aliye Kavaf başkanlığındaki bir grupla Anıtkabir'e çelenk koyma etkinliği yapıldıktan sonra 10.30'da Kızılay Sakarya Meydanında kitlesel bir basın toplantısı gerçekleştirilmiş ve sorunlarımız kamuoyuna duyurulmuştur. Daha sonra TBMM'ye pankartlarla sloganlarla yürüyüşe geçilmiş; CHP, Ak Parti ve MHP Gruplarıyla görüşmeler yapılmıştır. öğlen yemeğı CHP'nin ev sahipliğinde mecliste yenilmiştir. Daha sonraki gün DTP grubundan verilen randevu üzerine bir grup yönetici ile mecliste DTP milletvekilleriyle görüşme yapılmıştır. Aynı gün bağımsız milletvekili Ufuk Uras'la da görüşülmüştür. O hafta içerisinde çeşitli radyo ve televizyon programlarında engelli sorunları anlatılmıştır

2009 yılının 2 Aralığında özürölüler İdaresi Başkanlığı önünde bir protesto eylemi gerçekleştirilmiştir; Basbakanlığa Abdullah Güven'in görevden alınması için kitlesel dilekçe etkinliği yapılmıştır. 3 Aralık günü hiçbir etkinliğe katılmama yönünde bir karar alınmıştır.

2010 yılının Sakatlar Haftası içerisinde bir etkinlik yapılmaması, yerel düzeyde yapılan etkinliklere katkı sunulması kararlaştırılmış ve öyle davranılmıştır. 2010 yılının 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde Konfederasyonumuz tarafından 4 ayrı etkinliğe katılmıştır. Bunlardan birincisi Ankara Valiliğinin Ulustaki Atatürk Heykeli önünde yapmış olduğu tören ve onu izleyen yemektir. İkincisi Yenimahalle Belediyesinin yapmış olduğu etkinliktir. üçüncüsü Basbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın verdiği yemeğe katılmıştır. Dördüncüsü CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçtaroglu'nun engellilerle buluşma toplantısıdır. Basbakanla yenilen yemeğe Konfederasyonumuz adına Ahmet Cantürk katılmıştır. Ankara Valiliğinin düzenlediği etkinliklere Suha Sağlam ve Hasan Tatar katılmışlardır. Yenimahalle Belediyesinin etkinliğine ise ömer Koç istihak etmiştir. Sayın Kılıçtaroglu ile engellilerin buluşmasına Konfederasyonumuza bağlı derneklerin üyesi 300'ün üzerinde engelli katılmış; toplantı salonunu dolduran engelliler Konfederasyon kokardı tasimislardır. Konfederasyon başkanı tarafından toplantıda yarım saate yaklaşan bir konuşma yapılmış ve tüm taleplerimiz dile getirilmiştir. Toplantıda Türkiye Sakatlar Konfederasyonu adına Sükrü Boyraz konuşmuştur. En son konuşmayı Sayın Kılıçtaroglu yapmış ve engellileri CHP de politika yapmaya davet etmiş; CHP'nin engellilerin de evi olduğunu, engelli sorunlarını engellilerle birlikte çözebileceklerini belirtmiştir. Daha sonraki günlerde CHP Genel Başkanlığınca Konfederasyon Başkanına engellileri temsilen CHP Parti Meclisine girmesi teklif edilmiş; Konfederasyon Başkanı bu teklifi kabul ederek 18 Aralık 2010 tarihinde yapılan CHP 15. Olağanüstü Kurultayında en yüksek oyu alarak Parti Meclisine seçilmiştir.

4- 2022 MAĞDURLARI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Bilindiği gibi 2022 Sayılı Yasaya göre verilen muhtaçlık aylığı çok siki koşullara bağlanmıştır. Bu aylıktan yararlanabilmek için engelli kişinin bakmakla yükümlü kimsesi olmaması gerekmektedir. Bu hüküm 2005 yılından önce son derece esnek uygulanmakta iken 2005 yılında yürürlüğe giren 5378 Sayılı Yasayla 2022 Sayılı Yasada gerçekleştirilen değişiklik sonucu birinci derece engellilerin alacakları aylık yaşlıların aldığı aylığın 3 katına, ikinci derece engellilerin alacakları aylık ise 2 katına çıkarılınca yasayı uygulayanlar kili kırk yarmaya, söz konusu hükmü siki bir şekilde uygulamaya başlamışlardır. Bu nedenle pek çok engellinin almakta olduğu aylıklar kesilmiş ve kendilerine 10 bin TL'ye kadar varan borçlar çıkarılmıştır. Bu sayı giderek artmış ve 2008 yılının ortalarında 81 bin kişiye ulaşmıştır.

2022 mağduru engellilerin çok sayıdaki şikayeti üzerine Konfederasyonumuz harekete geçmiş; çeşitli basın toplantıları ile konuyu kamuoyuna duyururken bir yandan da Mecliste grubu bulunan partiler nezdinde girişimlerde bulunmuştur. Bu girişimler sonucunda Nisan 2008 tarihinde TBMM'de kabul edilen Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 94. maddesine eklenen geçici bir madde ile 2022 den dolayı çıkarılan tüm borçların silinmesi yönünde bir düzenleme gerçekleştirilmiştir. Böylece kapılarına haciz memuru dayanmış engelliler rahat bir nefes almışlardır. Ancak konu 2022 Sayılı yasa da bir değişiklik değil de, af niteliğinde bir düzenlemeyle çözülmeye çalışıldığından kalıcı sonuçlar vermemiştir. Zira 2022 Sayılı Yasanın yukarıda belirttiğimiz hükmü yine yürürlüktedir pek çok engelli kişinin aylıkları aynı nedenlerle kesilmekte ve kendilerine borç çıkarılmaktadır. Bu sayı gittikçe kabarmaktadır.

5- İŞ-KUR YÖNETMELİĞİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİK

4857 Sayılı İş Kanununun 30. maddesine göre kurulmuş olan komisyonda sadece Türkiye Sakatlar Konfederasyonunun yer alması, çeşitli sıkıntılar yaratmış; bu konfederasyon adına katılan temsilcilerin Konfederasyonumuza bağlı dernek ve federasyonların sunduğu projelerin geçmemesi için çaba gösterdiği öğrenilmiştir. Bu yönde Konfederasyonumuza ulaşan çok sayıda şikayet üzerine konuyla ilgilenilmiş; İş-Kur Genel Müdürüyle çeşitli görüşmeler yapılarak ÖZÜRLÜ VE ESKİ HÜKÜMLÜ ÇALISTIRMAYAN İŞVERENLERDEN CEZA OLARAK KESİLEN PARALARI KULLANMAYA YETKİLİ KOMİSYONUN KURULUSU İLE ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİĞİN ilgili maddelerinin değiştirilmesi istenmiştir. Yoğun çaba ve takiplerin sonucunda anılan yönetmeliğin 8. maddesi 9.9.2008 tarihinde değiştirilerek projelerin Türkiye Sakatlar Konfederasyonuna verilmesi zorunluluğu kaldırılmış; İş-Kur İl Müdürlükleri üzerinden de gönderilmesi olanagı sağlanmıştır. Bu durum bağlı dernek ve federasyonları bir hayli rahatlatmıştır.

Ancak bu yeni uygulamaya fırsat bulunmadan Kayseri'de yapılan bir teftiş sırasında bir müfettişin devlet kurumlarıyla dernekler arasındaki ortak projelere devletin kaynak ayırmasının projenin %50'sinin dernekçe karşılanması koşuluna bağlı olduğu yönündeki Dernekler Kanununun 10. maddesine dayanarak yaptığı şikâyet üzerine projeler durdurulmuş; İçişleri Bakanlığı Dernekler Daire Başkanlığı da benzer yönde görüş bildirdiğinden projelerin serbest bırakılabilmesi yasa değişikliğine bağlı hale gelmiştir. Söz konusu yasa değişikliği İş-Kur tarafından hazırlanmakta olup kabulü için bizlerin de desteği istenmiştir. Bu konunun yasa değişikliği ile çözülebileceği anlaşılmış olduğundan söz konusu yasa değişikliği için gerekli çalışmalar sürdürülmüş, İş Kur yöneticileri ile çeşitli görüşmeler yapılmış, sonunda yasa bir torba yasa içerisinde değiştirilerek %50 dernek katkisi zorunluluğu ortadan

kaldırılmıştır. 18.02.2009 tarih 5838 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 7. maddesi ile yapılan değişiklik bütün Federasyonlara bildirilmiştir.

5-SAĞLIK KURULU RAPORLARI YÖNETMELİĞİNDEKİ DEĞİŞİKLİK

Bilindiği gibi 5378 Sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra pek çok yönetmelik değişikliği ihtiyacı ortaya çıkmış ve bu ihtiyacı karşılamak amacıyla pek çok yönetmelikte değişiklikler yapılmış ya da yeni yönetmelikler çıkarılmıştır. Bunlardan biri de 16 Temmuz 2006 tarihinde yürürlüğe giren özürülük ölçütü Sınıflandırılması ve özürülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliktir. Bu yönetmelik sakatlık oranı yerine vücut fonksiyon kaybı oranı adıyla yeni bir kavram getirmiş; sağlık kurulu raporlarına vücut fonksiyon kaybı oranının yazılmasını zorunlu kılmıştır. Vücut fonksiyon kaybı oranı belirli derecedeki sakatlığın vücut fonksiyonunda ne miktarda bir kayba yol açtığını belirten yeni bir kavramdır. Dünya Sağlık örgütünün geliştirdiği ve ICF olarak kısaltılan işlevsellik uluslar arası sınıflandırılması kavramından esinlenmektedir. Ancak ICF temelli bakış açısına göre işlevsellik değerlendirilmesi çok disiplinli bir değerlendirme olup pek çok uzmanı içeren bir kurul tarafından yapılabilmektedir. Bu değerlendirme sakatlık derecesinin tespitinden farklı olarak sakatlığın hangi türünün ve hangi derecesinin belirli bir birey açısından ne gibi işlev kayıplarına yol açabileceğini saptamayı amaçlamaktadır. Bu nedenle kurulda psikolog, sosyal hizmet uzmanı, fizyoterapist, çalışma uzmanı, tıp uzmanı gibi değişik uzmanların bulunması gerekmektedir.

Sağlık Kurulu Raporlarına sakatlık oranı yerine vücut fonksiyon kaybı oranının yazılması çok ciddi hak kayıplarına yol açmıştır. Daha önce birinci derece sakat olan biri, bu yönetmelikle birlikte birden bire ikinci derece sakat haline dönüşmüştür; ikinci derece sakat sayılan biri sakat olmaktan çıkmıştır. Böylece pek çok engelli sakatlığından ve sakatlık derecesinden dolayı elde ettiği hakları yitirmiştir. Bunun temel nedeni yasaların hak dağıtımını sakatlık oranına ve derecesine göre yapmış olmasıdır. Söz konusu yönetmelik yasalara aykırı bir durum yaratmıştır.

16 Temmuz 2006 tarihinde yürürlüğe giren yönetmelik bütün bu hususları göz ardı ederek işlevsellik değerlendirmesini de sağlık kuruluna bırakmıştır. İşlevsellik değerlendirmesi uzman bir kurul tarafından her engelli birey için yapılmadığından sağlık kurulunda yer alan doktorların hangi türdeki ve derecedeki sakatlığın ne kadar bir vücut fonksiyon kaybı meydana getireceğine ilişkin sabitelere ihtiyacı bulunmaktadır. Bu amaçla ABD'de uygulanmakta olan sakatlık skalası Türkçeye çevrilerek Ek 4 nolu cetvel biçiminde Sağlık Kurulu Raporları Yönetmeliğine eklenmiştir. Bu cetvelde ayrıntılı olarak her sakatlık türünde ve her derecedeki sakatlığa tekabül eden vücut fonksiyon kaybı oranı sabit değerler

olarak verilmektedir. örneğin %100 kör biri %85 oranında; %100 sağır biri %52 oranında vücut fonksiyon kaybına uğramış sayılmaktadır. Bu her engelli birey için her zaman böyledir.

Pek çok engelinin Konfederasyonumuza yaptığı şikayetler sonucu Konfederasyonumuz harekete geçmiş; yasalara ve bilme aykırı olan 16 Temmuz 2006 Tarihli Sağlık Kurulu Raporları Yönetmeliğinin değiştirilmesi için mücadeleye girişmiştir. Bu amaçla özürler İdaresi Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığı nezdinde çeşitli girişimlerde bulunmuş ve yönetmeliğin iptali için açılan davalara destek olmuştur. Anılan yönetmeliğin değiştirilmesi için özürler İdaresi Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığı tarafından Konfederasyonumuzun da katıldığı pek çok toplantı yapılmış; iki önemli çalıştay gerçekleştirilmiş; bu toplantılarda ve çalıştaylarda Konfederasyonumuzun görüşleri genel kabul görmüştür. Nitekim özürler İdaresi Başkanlığından yapılan en son toplantıda Konfederasyonumuzun önerisi oy birliği ile benimsenerek tutanak altına alınmıştır. 16 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirilen yönetmelik değişikliğinde bu görüşler dikkate alınarak Vücut Fonksiyon Kaybı Oranı kavramı terk edilmiş, yeniden özürler oranı kavramına dönülmüştür. Azami %85 vücut fonksiyon kaybı raporu alan görme engelliler ÖTV ve MTV'den muaf araç alamadıklarından bu %85 oranı %90'a çıkarılmış, böylece %100 görme engelli olanların da araç almaları sağlanmıştır.

Anımsanacağı gibi 2005 yılı başlarında Türkiye Körler Federasyonu bünyesinde oluşturulan Hukuk Komisyonu engellilerle ilgili yasaları tarayarak görüşlerini oluştururken tıbbi tani ile eğitsel ve çalışma yaşamına ilişkin tanilerin aynı kurul tarafından yapılmasına karşı çıkmış sakatlık oranına sağlık kurul karar verirken eğitsel tani için ayrı bir kurulun oluşturulmasını önermiştir. Ne yazık ki bu husus TBMM üyelerince ve parti gruplarınca anlaşılamamış ve her türlü taninin ve işlevsellik değerlendirmesinin Sağlık Kurulunca yapılmasına devam edilmiştir. Son yönetmelik değişikliği her ne kadar vücut fonksiyon kaybı oranı yerine özürler oranını geçirmişse de Ek 4 Nolu cetvel Ek 2 Nolu cetvel adıyla küçük değişiklikler yapılarak korunduğundan yine sabit değerlerden hareket edilmektedir. Yani Vücut Fonksiyon Kaybı Oranının sadece adı değişmiş ve özürler Oranı olmuştur. Ama temel mantık değişmemiştir. Temel mantığın değiştirilmesi ancak yasal düzenlemelerle mümkün olabilir. önümüzdeki süreçte bu mücadele yasa değişikliğini hedefleyerek sürdürülmelidir.

6- İŞ KANUNUNUN 30. MADDESİNDE YAPILMAK İSTENEN DEĞİŞİKLİKLERE KARŞI MÜCADELE

Son iyi yıl içerisinde çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 4857 Sayılı İş Kanununun Engellileri ilgilendiren 30. maddesinde engelliler aleyhine yapılmak istenen 3 değişiklik girişimi olmuş; bu değişiklik girişimlerinin üçü de Konfederasyonumuzun zamanında müdahale ve mücadelesi sayesinde engellenmiştir.

Bunlardan birincisi 50 ve 50'nin üzerinde işçi çalıştıran işverenlerin çalıştıracakları engelli işçi sayısının il bazında hesaplanması yerine işyeri bazında hesaplanması yönündeki değişiklik girişimidir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde bir komisyonun bu yönde bir yasa değişikliği taslağı hazırladığı öğrenilmiştir; bu taslak ele geçirilmiştir. Bu taslağın yasalması halinde pek çok kuruluşun illerdeki şubeleri 50'nin üzerinde işçi çalıştırmadığından engelli işçi kotalarının bir hayli düşeceği anlaşılmaktadır. Bu durum tarafımızdan engelli işçi istihdamında önemli kayıplara yol açacağı biçiminde değerlendirilmiştir. Bu girişimin durdurulması için 9 Nisan 2010 tarihinde bir basın toplantısı yapılarak görüşlerimiz kamuoyuna duyurulmuş ve girişim böylece durdurulmuştur.

Yine 2010 yılının Haziran ayının ikinci haftasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu adında bir komitenin oluşturulduğu, bu komitede engelli işçi kotalarının gözden geçirileceği öğrenilmiştir. Komisyon toplantısının yapılacağı 14 Haziran günü Çalışma Genel Müdürlüğü'nün önünde toplantı saatinde bir basın toplantısı yapılarak durum protesto edilmiştir.

Daha sonra Çalışma Genel Müdürü Sayın Ali Kemal Sayın ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Ömer Dinçer ile birer görüşme gerçekleştirilmiştir; bu görüşmelerden sonra söz konusu girişimler durdurulmuştur.

Üçüncü girişim ise şudur: 4857 sayılı kanunun 30. maddesinde 6111 Sayılı Torba Kanununun 64. maddesi ile önemli bir değişiklik yapılmak istenmiştir; Engelli istihdam etmek zorunda olup bu istihdamı gerçekleştirilmeyen, özellikle banka, alışveriş merkezi ve holding gibi bazı kuruluşlara, organize sanayi bölgelerinde kuracakları en az %50 oranında ortaklıkları bulunan iş yerlerinde engellileri istihdam etmek suretiyle bu zorunluluktan kurtulma olanığı sağlanmak istenmiştir. Bu düzenleme son derece vahim ve ayrımcı bir düzenleme olarak değerlendirilmiştir. Zira bu düzenlemeyle bankaların, holdinglerin, alışveriş merkezlerinin görsel estetiği bozması nedeniyle engelli işçi çalıştırmak istemeyişleri mesrulaştırılmakta; engelliler gerçek üretim ve hizmet süreçlerinin dışına (organize sanayi bölgelerine atılmakta; böylece bankalarda, alışveriş merkezlerinde, holdinglerde çalışan arkadaşlarıyla aynı ücreti almaları gerekirken organize sanayi bölgelerinde kurulacak naylon firmalarda ilk defa işe başlayacaklarından ve o işyerinde başka emsal de bulunmadığından asgari ücrete mahkum edilmekte; Bu yoldan söz konusu kuruluşlar istihdam etmedikleri her engelli için ödemek zorunda oldukları 1.550 TL'nin üzerindeki para cezasından da kurtarılmaktadırlar. Giderek organize sanayi bölgelerinde kurulacak naylon ve taseron firmalar adeta engelli toplama kampları haline dönüşecek; bir süre sonra hiçbir iş ve hizmet üretmeyen engellilere "siz gidin sıcak evinizde oturun; biz asgari ücretinizi hesabınıza yatırırız, yani size bakarız" denilecektir.

Bu düzenlemeye karsi Konfederasyonumuz derhal tutum takinmis; benzer bir biçimde söz konusu düzenlemeden rahatsızlık duyan Lokman Ayva ile birlikte hareket ederek Plan ve Bütçe Komisyonunda Konfederasyon Baskanınca etkin bir konusma yapilmis; en sonunda yasanin istedigini gibi geçmesinde ısrar eden ve söz konusu düzenlemenin engellilerin lehine olduğunu ileri süren Sayın ömer Dinçer, Lokman Ayvanın ve Konfederasyonun direnisi karsısında Plan Bütçe Komisyonu üyelerinin öneriyi reddedeceğini anlaması üzerine yasa önerisini geri çektiğini, çünkü engellilerin istemediği bir yasayı çıkartan bakan unvanını almak istemediğini belirtmiştir.

7- YASALAR ÖNÜNDE DİĞER KONFEDERASYONLA EŞİTLENME MÜCADELESİ

Anımsanacağı gibi 2908 Sayılı eski Dernekler Yasasının 88. maddesi her engel grubunda bir federasyon, bunların üst örgütü olarak tek bir konfederasyon kurulmasını zorunlu kilmaktaydı. Bu durum mücadele anlayışları, engelli politikaları ve yöntemleri birbirinden çok farklı dernek ve federasyonların bir arada bulunmasını zorlarken iç çatışma ve sürtüşmelerin hem çatışan tarafları, hem de bir bütün olarak örgütü zayıflatması sonucunu doğurmaktaydı. Bu gün Konfederasyonumuzun oluşumuna vücut veren dernek ve federasyonların bir bölümü uzun yıllardan beri Türkiye Sakatlar Konfederasyonunda kurulmuş olan anti demokratik sultayı ve tam adam hegemonyasını kırmak için yipratici bir mücadele sürdürmüşlerdi. O dönemler çıkan tüm yasalar temsil organlarında Türkiye Sakatlar Konfederasyonunun yer almasını öngörmekteydi.

5253 Sayılı Yasa çıkıp eski dernekler yasa yürürlükten kaldırılınca engelliler alanında da istenildiği sayıda federasyon ve konfederasyon kurma yolu açıldı. Türkiye Sakatlar Konfederasyonunu demokratikleştirme denemesini en son 2006 yılı Şubatında yapan muhalif unsurlar, bu deneme mafyatik yöntemlerle karşılıp sonuçsuz kalınca, Türkiye Sakatlar Konfederasyonunu terk edip yeni dernekler yasaının sağladığı olanaktan yararlanarak yeni bir konfederasyon kurmak üzere kolları sıvadılar.

Evet artık yeni federasyon ve konfederasyonlar kurulabiliyordu. Ancak yasalarda Türkiye Sakatlar Konfederasyonunun tekeli devam ediyordu. 2008 yılında 4857 Sayılı İS Kanununun 30. maddesine yapılmak istenen bir değişiklik vesile bilen Konfederasyonumuz, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu tekeli kaldırma amacıyla girişimlerde bulunmuş; yapılması öngörülen değişiklikler çerçevesinde Kanun Sağlık Komisyonunda görüşülmekte iken iki konfederasyonun temsilcileri komisyon toplantısına davet edilmişlerdir. İS Kanunu'nun 30. maddesinde yapılmak istenen değişikliklere ilişkin görüşlerimiz

dile getirilmiştir; özellikle işverenlerin istihdam etmedikleri engelliler için ödedikleri ceza paralarından oluşan fonun dağıtımına yetkili komisyonda engelliler adına sadece Türkiye Sakatlar Konfederasyonunun yer alması eleştirilmiştir; özel olarak isim zikredilmeyip engelli üye sayısı en fazla olan Konfederasyonun komisyon üyesi olması yönündeki önerimiz sunulmuştur. Türkiye Sakatlar Konfederasyonu adına katılan temsilci maddenin aynen korunması gerektiğini belirtmiştir. Görme engelli Milletvekili Sayın Lokman AYVA da bizim görüşlerimi doğrultusunda görüş belirtmiş olmasına rağmen komisyon maddenin eski şekli ile korunmasına karar vermiştir. CHP'nin iş kanunu ile ilgili yapılan değişiklikleri Anayasa Mahkemesine götüreceği öğrenilmiş anılan hükmün de Anayasa Mahkemesine götürülmesi sağlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi 4 Şubat 2010 tarihinde verdiği iptal kararında söz konusu düzenlemenin Anayasanın 2. maddesinde yer alan Hukuk Devleti ilkesine aykırı olduğunu belirtmiş; düzenlemenin daha soyut genel ve nesnel olması gerektiğine dikkat çekmiştir. Hükümete bir yıllık süre tanıyan Anayasa Mahkemesi 22 Ekim 2011 tarihine kadar yeni bir düzenleme yapılmazsa bu tarihten itibaren Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ibaresinin kalkacağını ve bir boşluk doğacağını belirtmiştir.

Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda 4857 Sayılı Yasada bu yılın başlarında yapılmak istenen değişiklikler sırasında 30. maddeye “en çok engelli üyesi bulunan Konfederasyon” ibaresi eklenmek istenmişse de, yukarıda anlattığımız nedenlerle sayın Ömer Dinçer maddenin tamamını çektigi için yeni düzenleme yapılamamıştır. Seçimlerden sonra kurulacak hükümetler döneminde bu mücadelenin sürdürülmesi gerekmektedir.

8- BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ENGELLİ HAKLARI SÖZLEŞMESİNİN YÜRÜRLÜĞE KONULMASI MÜCADELESİ

Bilindiği gibi Türkiye Körler Federasyonu delegasyonunun etkin katkılarıyla 1996 yılında Kanada'nın Toronto kentinde gerçekleşen Dünya Körler Birliği Genel Kurulunda kabul edilip Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna tasınan Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi, 13 Aralık 2006 tarihinde Birleşmiş Milletlerin 62. oturumunda kabul edilmiş; 30 Mart 2007 tarihinde imzaya açılarak aynı gün, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 82 üye devlet tarafından imzalanmıştır. Söz konusu sözleşmenin TBMM'nin gündemine getirilmesi için yoğun bir mücadele sürdürülmüş; gerek 11–14 Mayıs 2008 gerekse 3 Aralık 2008 tarihlerinde TBMM siyasi parti gurupları kitlesel olarak ziyaret edilmiş; TBMM Başkanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanları ile görüşmeler yapılmıştır. Bütün bu çalışmaların sonucu olarak engelli hakları sözleşmesi 3 Aralık 2008 günü 5825 Sayılı Kanunla TBMM tarafından onaylanmıştır;

244 sayılı Milletlerarası Antlaşmaların yapılması, yürürlüğü ve yayınlanması ile bazı antlaşmaların yapılması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi hakkında kanun'un 3.maddesi gereğince 27.5.2009 tarihli Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Türkçe çevirisi de eklenerek 14 Temmuz 2009 tarihli resmi gazetede yayınlanmıştır. Belirli bir bekleme süresinden sonra 28 Ekim 2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Engelli hakları sözleşmesi 50 maddeden oluşuyor ve temel olarak engellilere yönelik ayrımcılığa karşı hükümlerin yani sıra yaşamın bütün alanlarında engellilerin diğer yurttaşların sahip olduğu tüm haklara sahip olmalarını, kendileriyle ilgili düzenlemelere süreçlere ve toplumsal yasama tam ve eşit katılımlarını öngörmektedir.

Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi, bundan böyle engellilere ilişkin uyumsuzluklarda yargı organlarının dayanacakları ve yönetimlerin uymak zorunda oldukları Anayasa hükmünde bir belge niteliği taşıyacaktır.

Bilindiği gibi Engelli Hakları Sözleşmesi imzalanırken bu hakların ihlali halinde kişisel başvuru mekanizmalarını düzenleyen ihtiyari protokol imzalanmamıştı. Yapılan çeşitli basın toplantıları, görüşmeler ve girişimler sonucunda konu Hükümetin gündemine getirilmiş ve Disisleri Bakanlığımız 13 Eylül 2009 günü ihtiyari protokolü de imzalamıştır. İhtiyari protokolün yürürlük kazanması da Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesinin izlediği yolları izleyecektir.

9- GÖRME ENGELLİLERİN İMZA SORUNU

2005 yılında yürürlüğe giren 5378 sayılı yasa ile öteden beri görme engellilerin imzasının geçerli olması için 2 tanik bulundurma zorunluluğu kaldırmıştı. Bunun için basta Türkiye Körler Federasyonu olmak üzere pek çok görme engelli örgütü yoğun bir mücadele vermiş; çeşitli eylemler gerçekleştirmişti.

Ne var ki daha yasanın mürekkebi kurumadan 2009 yılı sonlarında yeni Borçlar Kanunu görüşmeleri sırasında MHP Milletvekili Faruk Bal'ın önerisi ve Ak Partililerin de desteği ile borçlar kanununa yeni bir madde eklenmiş iki tanik zorunluluğu yeniden getirilmiştir. Bu duruma basta Türkiye körler Federasyonu olmak üzere Federasyona bağlı dernekler sert tepki vermişler; basın toplantıları ve yürüyüşler gerçekleştirmişler; TBMM'de yoğun bir kulis faaliyet sürdürmüşlerdir. Konfederasyonumuz

bu çalışmalar sırasında Türkiye Körler Federasyonuna etkin destek vermiş ve Mecliste grubu bulunan partilere özel bir yazı göndererek 2 tanik zorunluluğunun kaldırılmasını istemiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda bütün partiler Borçlar Kanununun görüşmeleri tamamlandıktan sonra söz maddenin tekriri müzekkeresi konusunda Mecliste grubu bulunan bütün partiler mutabakata varmışlardır. Ne var ki 2010 yılı sonlarında Borçlar Kanunu grsmeleri tamamlandıktan sonra partiler verdikleri sözü unutmuslar ve tekriri müzekkere talebinde bulunmaksınız yasayı onaylamışlardır. Bunun zerine yeniden harekete geçen Türkiye Körler Federasyonu Konfederasyonumuzun da etkin desteğiyle 6111 Sayılı Torba Kanuna Borçlar Kanunundaki anılan maddeyi ortadan kaldıracak bir hüküm koydurmayı basarmıştır. 6111 Sayılı Kanun Borçlar Kanunundan sonra yrrlge girdiği için Borçlar Kanununun 2 tanik zorunluluğunu getiren hükmünü iptal etmiş olmaktadır.

10-ANAYASA DEĞİŞİKLİK PAKETİNE KARŞI MÜCADELE

2010 yılının Mart ayında TBMM'nin gündemine getirilen Anayasa Değişiklik Paketinin 1. maddesi, Anayasanın 10. maddesine engellilerle ilgili bir düzenleme ekleyerek engellilere pozitif ayırmacılık getirdiğini iddia etmiş ise de bu düzenlemenin himayeci nitelikte olduğu anlaşılmıştır. Bu hususu görüşmek üzere toplanan yönetim kurulumuz Anayasa Değişiklik Paketinin 10. maddesine eklenen engellilere ilişkin düzenlemeyi tartışmış; söz konusu düzenlemenin korumacı nitelikte olduğu ve eşitlik düşüncesini zayıflattığı, hatta hak arama yollarını tıkayacağı görüşüne ulaşmış; bu nedenle Anayasa Değişiklik Paketine Hayır yönünde hareket edilmesi gerektiği kararlaştırılmıştır. Bu amaçla hayır gerekelerimizi içeren bir yazının kaleme alınması, seslendirilerek cd ortamında çeşitli kuruluslara gönderilmesi, bir basın açıklaması yapılarak görüşümüzün kamuoyuna açıklanması ve çeşitli medya kurulusları aracılığıyla görüşlerimizin yaygınlaştırılması karar altına alınmıştır. Bu karara uygun olarak Anayasa Değişiklik Paketine Hayır gerekelerimizi içeren 6 sayfalık bir yazı hazırlanmış ve seslendirilmiştir. Cd ortamında Konfederasyonumuza bağlı federasyon ve derneklere gönderilmiştir. 18 Ağustos tarihinde Sakarya Caddesinde kitlesel bir basın açıklaması yapılarak Anayasa Değişiklik Paketine ilişkin görüşlerimiz kamuoyuna duyurulmuştur.

Ayrıca içlerinde ADD, YDD, CKD, YARSAV gibi kurulusların da yer aldığı 27 örgütten olusan bir Anayasa Değişiklik Paketine Hayır Platformu oluşturulmuş; bu platform 5 basın toplantısı yaparak değisiklik paketinin her aşamasında görüşlerini ortaya koymuş; 30'un üzerinde il ve ilçede panel ve konferanslar düzenlemiştir. Teorik içerikli bir broşür ile halka dönük daha basit nitelikte bir el ilanı hazırlayarak 10 binlerce adet oğaltip dağıtmıştır.

Konfederasyon Yürütme Kurulu üyelerimizden Turhan Içli, Suha Saglam ve Hasan Tatar Kanal B, Ulusal Kanal, Halk Tv., Sky Türk, CNN Turk gibi televizyonlarda 8 ayri programa katilmislardir.

12 Eylül'de yapılan referandumla kabul edilen Anayasa degisiklik paketinin 10. maddesindeki yeni düzenleme ile birlikte engelli haklari mücadelesinde yeni bir dönemin basladigi kanisindayiz. Yeni korumacilik adini verdigimiz yeni dönemin özellikleri zaman içerisinde netlesecektir. Bütün federasyonlarımızın ve kadrolarımızın bu konu üzerinde kafa yormalari, bu yeni dönemin özelliklerine ilişkin olgulari zamanında saptayarak buna uygun mücadele biçimlerini düşünmeleri yararlı olacaktır.

11- YENİ YASA ÖNERİLERİ KONUSUNDAKI ÇALIŞMALAR

Lokman Ayva tarafından hazırlanmakta olan engellilere yönelik bir torba kanunla ilgili olarak tarafımıza bilgi verilmiş ve katkılarımız istenmiştir. Bunun üzerine bütün federasyonlardan kendi alanlarına ilişkin katkılarını sunmaları istenmiştir. Türkiye Körler Federasyonu 2005 yılında hazırlamış olduğu 90 maddelik bir kanun taslağını göndererek 5378 sayılı yasa da yer almayan hususların sunulabileceğini bildirmiştir. Zihinsel Engelliler Federasyonu kendi alanlarına ilişkin 5 maddelik bir taslak göndermiştir. Birlesik Sakatlar Federasyonu ise sorunlarını içeren bir rapor sunmuştur.

Tarafımızdan çeşitli dönemlerde yapmış olduğumuz hazırlıkları derleyen bir çalışma yapılmış; çeşitli kanunlarda 15 değişikliği içeren bu çalışma ile Zihinsel Engelliler Federasyonu ve Birlesik Sakatlar Federasyonunun çalışmaları Lokman Ayva'ya iletilmiştir.

12- ENGELLİ KADIN VE SAĞLIK SEMPOZYUMU

24 Mart 2009 günü, Hacettepe üniversitesi, Baskent üniversitesi, Ankara Tabip Odası, Türk Hemsireler Derneği ve Konfederasyonumuz işbirliği ile Engelli Kadın ve Sağlık konulu bir sempozyum, Hacettepe üniversitesi Merkez Kampusunun M salonunda gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda 220 katılımcı yer almış; Konfederasyonumuza bağlı federasyonlardan 50-60 dolayında üyenin katıldığı gözlenmiştir. Protokol konuşmalarından sonra Prof. Dr. Sahika Yüksel ile Görme Engelli Psikolog Sule Akdag bir konferans gerçekleştirmişler; ardından oturum başkanlığını Prof. Dr. Ayşe Akin'in yaptığı bir panel gerçekleştirilmiş panelde Toplumsal Cinsiyet Temelinde Engellilik konusunda Doç. Dr. Zehra Dökmen,

Engelli Kadınların Sağlık Sorunları ve Beklentileri konusunda Fatma Oytun, Engelli Kadın Dostu Sağlık Hizmetleri konusunda Prof. Dr. Süheyla Inal ve Engelli Kadına Yönelik Kamusal ve Sosyal Mekanizmalar konusunda Av. Turhan İçli birer konuşma yapmışlardır.

öğleden sonra 5 çalıştay grubu oluşturulmuş ve ortalama 40'ar kişiden oluşan

Sivil Toplum Kuruluşlarının Engelli Kadın Konusundaki Yol Haritası

Sonradan Engelli Olan Kadınların Sağlık Sorunları

Engelli Kadın ve Cinsellik

Engelli Yakini Olmak

Engelli Kadın ve Sağlık Konusunda Araştırma ve Projeler

Başlıklı çalıştaylar çalışmalarını tamamlayarak saat 16.00'da toplanan genel kurulun görüşmesine sunmuşlardır. Genel Kurul çalıştay raporlarını müzakere edip karara bağladıktan sonra saat 18.00'de sona ermiştir.

Sempozyum giderleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı tarafından Konfederasyonumuza bu sempozyum için bağlanan 5.000 TL den harcanmıştır. Sempozyumla ilgili olarak Kanal B televizyonu biri Sempozyum öncesinde diğeri sempozyum sonrasında olmak üzere iki program yapmış; sempozyumun tamamını kaydetmiştir. Ayrıca Ankara Tabip Odası tarafından 10 dakikalık bir sinevizyon gösterisi hazırlanmış ve sempozyum başında izletilmiştir.

13- KONFEDERASYON YARARINA RESİM SERGİSİ

2009 yılı Haziran ayı başlarında Focus Strateji Ltd. Sti. adında bir firma Konfederasyon için bir resim sergisi düzenlemek istediklerini, tahsis edilecek bir resim galerisinde resamlara stant satabileceklerini, her ressamdan Konfederasyon için alınacak bir resmin müzayede ile satılıp parasının Konfederasyona bağış yapılabileceğini, bu etkinlikle Engelliler Konfederasyonunun isminin ve engelli sorunlarının kamuoyuna duyurulabileceğini belirtmiştir. 23-27 Eylül tarihleri arasında çağdas Sanatlar

Merkezinin Konfederasyonumuza ücretsiz olarak tahsis edilmesini Çankaya Belediyesi ile yapılan görüşmeler sonunda sağlanmıştır. Bütün davetiyeleri Focus Strateji bastırılmış, ressamlarla görüşmeleri yine aynı firma gerçekleştirmiştir. Firmanın ilişkileri ile Ankara Radyosundan alınan iki programda Engelliler Konfederasyonu ve engelli sorunları anlatılmıştır. 23-27 Eylül tarihleri arasında 80'e yakın ressamın katılımıyla büyük bir sergi gerçekleştirilmiştir; yapılan kokteyle kalabalık bir kitle katılmıştır. Ancak 15 ressam tarafından Konfederasyonumuza bağışlanan tabloların müzayede yoluyla satışı için serginin son gününde yapılan organizasyon başarılı olmamıştır. 15 tablo tutanak karşılığında teslim alınmış olup halen elimizde bulunmaktadır.

14- ÖZÜRLÜLER İDARESİNİN DÜZENLEDİĞİ AYRIMCILIKLA MÜCADELE SEMPOZYUMU

Basbakanlık özürllüer İdaresi tarafından 4-5 Kasım 2010 tarihlerinde düzenlenen Türkiye'de özürllülüge Dayalı Ayrımcılık konulu sempozyuma Konfederasyon ve federasyon temsilcilerimiz katılmış ve başkan Turhan Içli tarafından bir konuşma yapılmıştır. Sempozyumun ikinci günü sempozyumun yapıldığı Grand Rixos Otelin önünde THY' de görme engelli Elif Tomar'ın uçuşuna ancak THY'nin hiçbir sorumluluğunun olmadığına ilişkin bir taahhütname imzalandıktan sonra izin verilmesi yönündeki davranışın protesto edilmesi amacıyla bir basın toplantısı yapılmıştır. Bu basın toplantısından sonra THY taahhütname imzalatma uygulamasından vazgeçmiştir

15- YEREL YÖNETİMLERE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

22 Mart 2009 tarihli yerel yönetimlerinden önce Konfederasyonumuz bağlı federasyon ve derneklerin de görüşlerini alarak 14 maddelik bir yerel yönetimler programı hazırlamış; bu programı bütün siyasal partilere göndermiştir. Konfederasyon organizasyonu ile Ankara'da çeşitli partilerden belediye başkan adayları engellilere ilişkin programlarını engelli kitlesine açıklamaları için davet edilmiş; Altınokta Körler Eğitim ve Kültür Merkezi Konfederasyon Salonunda yapılan ayrı tarihlerdeki toplantılara MHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı Mansur Yavaş , CHP Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı Murat Karayalçın ile söz konusu partilerin ilçe belediye başkan adayları katılmışlardır. çok kalabalık bir biçimde gerçekleştirilen bu toplantılarda Konfederasyonun yerel yönetim programı açıklanmış; özellikle Engelliler Meclisi konusundaki görüşlerimiz vurgulanmış; Büyükşehir Belediye Başkan adayları engellilere yönelik olarak yapacakları çalışmalarını anlatmışlardır.

Ayrıca Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda, tüm federasyonların görüşleri de alınarak oluşturulan "Yerel Yönetimlerden Taleplerimiz" başlıklı 14 maddelik talebi içeren metnin kamuoyuna açıklanması ve Konfederasyona bağlı federasyon üyesi derneklerin üyeleri arasında çeşitli partilerden II Genel Meclisine, Belediye Meclisine veya Belediye Başkanlığına aday olanların tanıtılmasına ilişkin basın toplantısı 13.03.2009 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıda Konfederasyonumuz, Türkiye Körler Federasyonu ve Zihinsel Engelliler Federasyonunun yanı sıra 15 adaydan 9'u hazır bulunmuştur. Söz konusu haber bazı günlük gazetelerin dışında adayların buldukları illerin basınında da yer almıştır

2009 yılı sonlarında Çankaya Belediyesi bünyesinde oluşturulan Kent Konseyi Yürüme Kuruluna Konfederasyonumuzun Genel Başkan Yardımcısı Suha Sağlam girmiş; daha sonra oluşturulan Engelliler Meclisi seçimlerini yine Konfederasyon Başkan Yardımcımız Hasan Tatar'ın başkanlığında bir ekip kazanmıştır.

16- ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİNİN YERİNE KISA SÜRELİ KURSLARLA SINIF ÖĞRETMENLERİNE ÖZEL EĞİTİM SERTİFİKASI VERİLMESİNE KARŞI TUTUM

Özel özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinin artan özel eğitim öğretmeni ihtiyacını karşılamak üzere Milli Eğitim Bakanlığı ile Gazi Üniversitesinin 6 aylık sertifika programı uygulayarak sınıf öğretmenlerinden seçilmiş kursiyerlere özel eğitim sertifikası vereceği ve bunların 10 yıl süreyle özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine atanacağı bilgisi alınmış; özel Eğitimciler Derneği ile işbirliği yapılarak uygulamaya tepki gösterilmesi kararlaştırılmıştır. İlk tepki 18 Mart 2009 günü Saat 11.30'da Milli Eğitim Bakanlığı önünde gerçekleştirilmiş; kitlesel bir basın toplantısıyla görüşlerimiz kamuoyuna iletilmiştir. Basın toplantısına büyük çoğunluğunu çeşitli üniversitelerin özel eğitim bölümü öğrencilerinin oluşturduğu 300 dolayında ki kalabalık "Devsirme öğretmen istemiyoruz, Hormonlu öğretmen istemiyoruz" gibi sloganlar atmıştır. Çok sayıda basın mensubu tarafından izlenen basın toplantısı medyada da yer almıştır

17- ENGELLİLERİN ÖĞRETMENLİĞİNİN GÜÇLEŞTİRİLMESİ YÖNÜNDEKİ GİRİŞİMLERE KARŞI MÜCADELE

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan öğretmenlerin atama ve yer değiştirme yönetmeliği taslağının 17. maddesiyle getirilmek istenen engellilerin öğretmen olarak atanma koşullarını ağırlaştırarak öğretmenlik mesleğini seçme haklarının kısıtlanmasına ilişkin girişimlerine karşı Altınokta

Körler Derneğinin 5 Nisan 2010 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı önünde yapmış olduğu basın toplantısına katılmıştır. Ertesi gün Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünde yapılan toplantıya Konfederasyonumuz da davet edilmiş; burada söz konusu yönetmelik taslağının geri alındığı belirtilerek Milli Eğitim Bakanlığında alınacak 5000 engellinin sınavlara başvuru koşulları tartışılmıştır. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Muammer Yasar özgül ile bir görüşme yapılmış; bu görüşmede sınav başvuru ücretlerinin kaldırılması talep edilmiştir. Müsteşar, Devlet Bakanı Hayati Yazıcı ile görüştüğünü, sınav ücretlerinin söz konusu Bakanlıkça ödenmesi konusunda söz aldığını belirtmiş, engellilerin böyle bir ücret ödemeyeceklerine ilişkin söz vermiştir. Yapılan sınavlarda engellilerden sınav ücreti alınmamıştır.

18- ÖZEL EĞİTİM ALANINDAKİ İSTİSMARA KARŞI TEPKİ

özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinde meydana gelen istismar ve yolsuzluklarla ilgili olarak 19 Haziran 2008 günü konfederasyonumuz ve ona bağlı Türkiye Körler Federasyonu ile Zihinsel Engelliler Federasyonu olarak bir basın toplantısı gerçekleştirilmiş; izleyen günlerde flash televizyonunda bir program yapılmıştır.

19- BİR ENGELLİ DE SEN AĞIRLA KAMPANYASI

Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü, THY ve özürhüleri İdaresi Başkanlığı'nın ortaklaşa düzenlediği "Bir Engelli de Sen Ağır" projesinin duyurusu 2010 yılının Ekim ayında her iki konfederasyona yapılmış; konfederasyonlarımızdan 200'er engellinin katılımının sağlanması istenmiştir. 1-3 Aralık tarihleri arasında yapılması öngörülen tatil kampanyası, daha sonra özürhüleri İdaresi Başkanlığının gönderdiği bir yazıyla hava koşullarının uygun olmadığı gerekçesine dayanılarak iptal edilmiş; bu durum engelliler arasında büyük hayal kırıklığı yaratmıştır. Bunun üzerine bir basın toplantısı yapan Konfederasyonumuz ilgili kuruluşları protesto etmiştir. Söz konusu kuruluşlar iptal edilen projeyi yeniden canlandırmışlar ve 28-30 Nisan tarihlerinde çeşitli engel gruplarına mensup her iki konfederasyondan 400 kişiye Antalya'da tatil yaptırmışlardır. Başlangıçta Ankara'dan gidecek olan tüm engellilerin otobüsle gönderilmesi planlanırken Zihinsel Engelliler Federasyonunun ve Kayseri Bedensel Engelliler Derneğinin tepkisi üzerine Zihinsel Engelliler ve bazı bedensel engelliler de uçakla gönderilmişlerdir. Gittikleri yerlerde 4 yada 5 yıldızlı otellerde kalmışlardır. Katılımcıların genellikle memnun oldukları izlenimi edinilmiştir.

20- TEKEL İŞÇİLERİ İLE DAYANIŞMA EYLEMİ

19 Aralık 2009 tarihinde Tekel işçileriyle dayanışma amacıyla Sakarya Caddesine gidilmiş; Konfederasyon Başkanı tarafından Tekel İşçilerine hitaben bir konuşma yapılmıştır. Destek açıklamamız medyada yer almıştır.

21- BASIN TOPLANTILARI

Konfederasyonumuz gerek engelli hakları konusunda gerekse tüm ulusu ilgilendiren iç ve dış sorunlar karşısında basın toplantıları yaparak tepkisini göstermeyi gelenek haline getirmiştir. Bu bağlamda 20'den fazla basın toplantısı yapılmış ve mesajlarımız kamuoyuna duyurulmuştur. Söz konusu basın toplantıları ile ilgili ayrıntılar yönetim kurulluna sunulan raporlarda ve kayıtlarımızda mevcuttur.

22- ENGELLİ HAKLARI KONUSUNDA AÇILAN DAVALAR

1- Zihinsel Engelliler Federasyonu üyesi Tolga Boran Akan adına 2022 sayılı Kanuna göre çıkarılan yönetmeliğin 21 ve 22. maddelerinin iptali için Danıştay'da açılan 2022 sayılı kanunun 1. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu itirazını ileri sürdüğümüz dava devam etmekte olup, Danıştay'ın Anayasa'ya aykırılık itirazımızı görmekte olduğu öğrenilmiştir. İtirazımız haklı bulunursa mahkeme ilgili kanun maddesinin anayasaya aykırılığı hususunun incelenmesi için Anayasa mahkemesine başvuracaktır.

Bu arada Zihinsel Engelliler Federasyonu'na üye derneklerden biri olan Batıkent Zihinsel Engellileri Koruma Derneğinin üyelerinden Nesrin Akan'ın oğlu Tolga Bora Akan adına açılan dava Ankara 15. İdare Mahkemesinde görülerek lehimize sonuçlanmıştır. Bu davanın önemi şudur: Tolga Bora Akan 2022 sayılı yasaya göre muhtaç aylığının yani sıra babasından dolayı yetim aylığı almakta iken yetim aylığı aldığı farkına varılması sonucunda muhtaçlık aylığı kesilmiş ve kendisine 5.800 TL borç çıkarılmıştır. Biz açtığımız davada yetim aylığı ile muhtaçlık aylığının birlikte alınabileceğini, yetim aylığı almanın muhtaçlık aylığının kesilmesine neden oluşturmayacağını ileri sürerek borcun iptali ile muhtaçlık aylığının yeniden bağlanmasını talep ettik. Sayın Mahkeme talebimizi yerinde bularak muhtaçlık aylığı ile yetim aylığının birlikte alınabileceğine karar verdi bunun üzerine SGK Tolga Bora Akan'a çıkarttığı borcu iptal ederek aylığını yeniden bağladı ve toplu parası olan 5 bin TL üzerindeki

parayı kendisine ödedi. Bu karar emsal olarak diğer davalarda kullanılacağı için 26 Ağustos 2009 tarihinde bir basın açıklaması yapılarak kamuoyuna duyurulmuştur.

2- Bilindiği gibi Anadolu öğretmen liseleri yönetmeliğinin engellilere eğitim ve öğretimi yasaklayan 9'uncu maddesinin f bendinin iptali için, 2007 tarihinde Diyarbakır'da yaşayan ve söz konusu okul sınavını kazanmış bulunan, Fırat Yıldız isiminde bir genç adına Altınokta Körler Derneği Yönetim Kurulu kararıyla Danıştay'da dava açılmıştı. Bu dava üzerine harekete geçen Milli Eğitim Bakanlığı duruşmalarda bu yasağı savunmakla birlikte ilgili yönetmeliklerde gerekli değişiklikleri yapmaya başladı. Söz konusu yönetmeliğin 9. maddesinin f bendi bu yönetmelik değişikliği ile ortadan kaldırıldı. Deyistirilen yönetmelik 16 Temmuz 2009 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi.

1987 Yılında çıkarılan bir yönetmelikle kekemelik, körlük, sasilik, sağırlik, yürümeye engel derecede topallık, cücelik, bulasıcı kellik ve benzeri özü" bulunanlar öğretmen olamıyorlardı. Bu yönetmelik 1989 yılında Danıştay'da açılan iptal davası sonucunda iptal edilmiş ve engellilere öğretmenlik yolu açılmıştı. Ancak öğretmen adayı yetistiren liselerle, belirli niteliklere sahip diğer liselere ilişkin yönetmeliklerde bu ibareler aynen kalmısti.İste açılan son dava ile söz konusu yönetmeliklerde de bir temizleme süreci başlamış bulunuyor.

Geçtiğimiz yıl içerisinde de 24.3.2008 tarihinde yapılan yönetmelik değişiklikleriyle fen liseleri ve Anadolu Liseleri yönetmeliklerindeki benzer hükümler temizlenmişti.

Ancak, Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği, Adalet Meslek Lisesi Yönetmeliği, ANADOLU METEOROLOJİ MESLEK LİSESİ YÖNETMELİĞİ gibi daha çok mesleki liselerle ilgili yönetmeliklerde engellilerin bu liselere girişini önleyen hükümler aynen korunuyor.

3- Bilindiği gibi 25.2.2004 tarihinde yürürlüğe giren Karayolu Tasıma Yönetmeliği ile şehirlerarası otobüslerde %40 ve üzerinde özü" bulunan vatandaşlara %50 oranında indirim yapılmasına ilişkin bir düzenleme kabul edilmişti. Ancak, söz konusu yönetmelik iptal edilerek 11 Haziran 2009 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yeni bir yönetmelik hazırlanmış; bu yönetmelikte söz konusu haktan yararlanacak özürölük sınırı %60'a yükseltilmiş; indirim oranı ise %30' düşürülmüştür.

Bu yönetmelikle ilgili olarak bir dava açmak için yürütme kurulu üyeleri ile istisare edilmiş ve davamız 20 Ağustos 2009 tarihinde açılmıştır. Ancak 21 Ağustos günü çıkan bir yönetmelikle 11 Haziran tarihli yönetmelikteki hatalardan biri olan şehirlerarası tasimacılık hizmetlerinden yararlanabilmek için %60 oranında özürülü olmak kosulu kaldırılmış, fakat indirimin %50'den %30'a düşürülmesi hususu korunmuştur. Bu nedenle davamız indirim oranıyla ilgili olarak devam etmektedir.

23- TÜRKİYE İŞ KURUMUNA SUNULAN RAPOR

Türkiye İş Kurumuna, Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'e ilişkin Rapor sunulmuş; bu raporda Kamu kurum ve kuruluşları sürekli işçi taleplerini il düzeyinde, geçici işçi taleplerini ise il veya ilçe düzeyinde vermelerinin sakıncaları üzerinde durulmuştur. İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürü görüşlerimize katılarak yönetmelik değişikliği üzerinde çalışacaklarını belirtmiştir.

24- UFKUN ÖTESİ DERGİSİ

Daha önce Türkiye Körler Federasyonu tarafından çıkarılmakta olan 6'sar aylık periotlarla yayınlanan hakemli Ufkun ötesi Bilim Dergisi, Federasyonla yapılan bir görüşme sonucu Konfederasyonumuz bünyesine alınmış; bu derginin 2005–2006 ve 2007 yıllarına ait 5 sayısı bastırılmıştır, diğer sayılar için kaynak ihtiyacımız bulunmaktadır.

25- PROJE ÇALIŞMALARI

Sabancı Vakfı'na Toplumsal Gelisme Hibe Programı'na "Engelli Kadın ve Gençlere Dayalı Ayrımcılık Konusunda Politika Belgesi Olusturma" adıyla 2008 ve 2009 yıllarında iki kez proje verilmiş; ancak bu projeler birinci aşamayı geçmekle birlikte ikinci aşamayı geçemediği için reddedilmiştir. Ayrıca Kadın Dayanışma Vakfının Sabancı Vakfına sunmuş olduğu ve bizim de ortağı olduğumuz "Kadın örgütlerinin engelli kadınlara yönelik uyguladıkları ayrımcılık, engelli kadınların hakları, sorunları, ihtiyaçları ile ilgili farkındalık kazanmaları" konulu proje Sabancı Vakfı tarafından kabul edilmiştir. Proje Kadın Dayanışma Vakfı ile birlikte yürütülecektir.

Konfederasyona mekân edinmek amacıyla II Dernekler Müdürlüğüne yapmış olduğumuz yardım toplama başvurusu, ilgili müdürlükçe Konfederasyonların yardım toplama yetkisi bulunmadığı gerekçesiyle başvurumuz reddedilmiştir. Bu kez başvuru Altınokta Körlere Hizmet Vakfı üzerinden Konfederasyona mekân edindirmek için yinelenmiş; bu başvuruda reddedilmiştir.

6 bin lira dolayında küçük bir bütçe ile yapılan yukarıdaki çalışmalarda, Türkiye Tabip Odaları, İnşaat Mühendisleri Odası, Makine Mühendisleri Odası ve Türkiye Soförler Federasyonu gibi kuruluşların önemli katkıları ve sponsorlukları olmuştur. Ayrıca üye federasyonlarımız bu federasyonlara bağlı derneklerimiz ve Altınokta Körlere Hizmet Vakfı çalışmalarımızı maddi ve manevi olarak desteklemiştir.

26- DİĞER ÇALIŞMALAR

Konfederasyonumuzun başkanı ve yürütme kurulu üyeleri bu sayfalar içerisinde sözü edilmeyen pek çok panel, konferans, sempozyum ve çalışmaya katılmış ve Konfederasyonumuzun görüşlerini dile getirmişlerdir. Yine yapılan çok sayıda televizyon programına çıkmış ve engelli hakları konusundaki görüşlerimizi açıklamışlardır.

Genel Kurulun Bilgisine Saygıyla Sunarız